

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 92 0 П 056330 21 Рев
Бања Лука, 30.8.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Н.В. и Р.В. из Т., Ш., које заступа М.Б., адвокат из Б., против тужене Д. д.о.о. Ш., коју заступа С.Р., адвокат из З., ради накнаде штете, вриједност спора 40.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 056330 21 Гж од 17.5.2021. године, на сједници одржаној 30.8.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја и пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 056330 21 Гж од 17.5.2021. године преиначава тако, што се жалба тужене одбија и пресуда Основног суда у Власеници број 92 0 П 056330 20 П од 30.9.2020. године, у досуђујућем дијелу потврђује.

Обавезује се тужена да тужитељима накнади трошкове ревизионог поступка у износу од 1.350,00 КМ, у року од 30 дана, под пријетњом принудног извршења.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Власеници број 92 0 П 056330 20 П од 30.9.2020. године, обавезана је тужена да тужитељима накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због смрти кћерке, у износу од по 20.000,00 КМ (укупно 40.000,00 КМ), са законском затезном каматом од 30.9.2020. године до исплате, уз накнаду трошкова поступка у износу од 9.121,50 КМ, а одбијен је захтјев тужитеља за накнаду трошкова поступка преко досуђеног износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 056330 21 Гж од 17.5.2021. године, жалба тужене је дјелимично усвојена и првостепена пресуда преиначена тако, што је накнада нематеријалне штете тужитељима, за претрпљене душевне болове због смрти кћерке снижена на износ од по 10.000,00 КМ, сваком од тужитеља, са законском затезном каматом од 17.5.2021. године до исплате и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Тужитељи ревизијом побијају другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права и предлажу да се жалба тужене одбије и првостепена пресуда

потврди, уз накнаду трошкова ревизионог поступка или укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужена у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбаци као недозвољена.

Одредбом члана 237. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 61/13, даље: ЗПП) прописано је да ревизија није дозвољена ако вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде не прелази 30.000,00 КМ, а у привредним споровима 50.000,00 КМ. Према ставу 3. овог члана у случајевима у којима ревизија није дозвољена према одредби става 2. овог члана, странке могу поднијети ревизију против другостепене пресуде ако одлука о спору зависи од рјешења неког материјално правног или процесно правног питања важног за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, а нарочито у случајевима прописаним у члану 237. став 3. тачке 1. до 3. ЗПП.

У конкретном случају, у којем се тужбени захтјев односи на новчано потраживање, за оцјену дозвољености ревизије није од значаја вриједност предмета спора коју су тужитељи означили у тужби, него се вриједност побијаног дијела правоснажне одлуке одређује према појединачно усвајајућем дијелу тужбеног захтјева у односу на сваког од тужитеља, као обичних, формалних супарничара из члана 365. ЗПП.

Другостепеном пресудом, која се побија ревизијом жалба тужене је дјелимично усвојена и преиначена је првостепена пресуда тако, што је накнада нематеријалне штете тужитељима, снижена са износа од по 20.000,00 КМ, на износ од по 10.000,00 КМ, сваком од њих, и тај појединачно досуђени износ сваком од тужитеља не прелази 30.000,00 КМ.

Како вриједност побијаних дијелова правоснажне одлуке у односу на тужитеље не прелази 30.000,00 КМ, сагласно члану 237. став 2. ЗПП, ревизија није дозвољена.

У изјављеној ревизији тужитељи траже одлучивање по ревизији у смислу одредбе члана 237. став 3. тачка 2. ЗПП наводећи, да је схватање изражено у побијаној одлуци у погледу висине накнаде штете за душевне болове због губитка блиског сродника - дјетета, у супротности са орјентационим критеријима Врховних судова у Ентитетима и Апелационог суда у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине за одређивање накнаде овог вида штете, усаглашеним на Панелу за уједначавање судске праксе из грађанске области одржаном 17.3.2016. године, па како је схватање другостепеног суда изражено у побијаној пресуди у супротности са заузетим схватањем наведених судова о том правном питању, по оцјени овога суда, испуњени су услови из напријед наведене одредбе за дозвољавање изузетне ревизије.

Ревизија је основана.

Тужитељи захтјевом у тужби траже накнаду штете за душевне болове због смрти блиског сродника, кћерке у износу од по 20.000,00 са каматама и трошковима поступка.

Расправљајући о постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да је кћерка тужитеља С.М.1 била запослена код тужене, на основу уговора о раду на одређено вријеме од 14.2.2020. године и да је била распоређена на радно мјесто, радник у примарној преради дрвета; да је дана 18.2.2020. године, приликом чишћења машине (траке) задобила повреду на радном мјесту, да је до повријеђивања дошло на начин, да

joj je traka povukla dio odjeće u машину и тако повукла тијело оштећене, услед чега је смртно страдала; да је према извјештају о повреди на раду од 18.2.2020. године, извор повреде тракасти транспортер, а узрок непажња радника; да је тужена ималац машине, такозване –дробилице на којој је С.М.1 радила прије повређивања; и да су тужитељи тужбу у овој правној ствари поднјели 4.5.2020. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да је тужена одговорна за предметну штету као ималац опасне ствари и по основу опасне дјелатности (члан 173. и 174. Закона о облигационим односима „Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85 и 57/89, те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96 и 39/03 и 74/04, даље: ЗОО) и да није доказала да је узрок штете изван опасне ствари, као ни постојање околности које би искључиле њену одговорност. Цијенећи животну доб погинуле С.М.1 (у вријеме повређивања имала је 30. година), емотивну везу између ње и њених родитеља, која је по природи јака, јер се ради о односу родитеља и дјетета, првостепени суд је одмјерио накнаду за душевне болове због смрти блиског сродника – дјетета у износу од по 20.000,00 КМ, сваком од тужитеља, која је према налажењу тога суда, у складу са ставовима судске праксе у оваквим случајевима.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења, али не и правне закључке првостепеног суда, па је дјелимичним усвајањем жалбе тужене првостепену пресуду преиначио тако, што је накнаду штете снизио на износ од по 10.000,00 КМ, за сваког од тужитеља, са припадајућим каматама и трошковима поступка. Према становишту тога суда, првостепени суд је приликом одмјеравања висине накнаде нематеријалне штете тужитељима био дужан цијенити све околности и извршити умањење тражене накнаде штете, с обзиром да је тужена из основа истог штетног догађаја накнадила материјалну и нематеријалну штету супругу погинуле и њиховој малољетној дјечи у износу од 30.300,00 КМ. Из ових разлога и имајући у виду да се накнада овог вида штете одмјерава по слободној оцјени (члана 127. ЗПП), предметну накнаду је снизио као у изреци пресуде.

Одлука другостепеног суда није заснована на закону.

У овом ревизијском поступку спорно је, да ли је другостепени суд правилно примијенио материјално право када је тужитељима досудио накнаду за душевне болове због смрти блиског сродника.

Према одредби члана 201. став 1. ЗОО у случају смрти блиског сродника, суд може досудити члановима његове уже породице (брачни друг, дјеца, родитељи) правичну новчану накнаду за њихове душевне болове. У конкретном случају тужитељи, мајка и отац погинуле, спадају у круг лица наведених у овој одредби.

Када се имају у виду напријед наведене околности под којима је смртно страдала кћерка тужитеља, као и последице које је њена смрт оставила на тужитеље, што је цијенио првостепени суд и о чему је у својој одлуци дао ваљане разлоге, с правом се у ревизији указује да је побијана пресуда донесена уз погрешну примјену материјалног права. Тужитељи су смрћу кћерке изгубили ослонац, поготово када се има у виду њена животна доб у вријеме смрти и чињеница да је природно да родитељи због смрти дјетета (колико год дјеце имали), трпе дуготрајне душевне болове јаког интензитета, да је њихово сазнање за смрт дјетета, поготово оца погинуле који је у вријеме штетног догађаја такође био запослен код тужене, изазвало душевне болове јаког интензитета, који ће трајати и даље, како произлази из исказа тужитеља. При том је без значаја за

одмјеравање висине накнаде штете тужитељима чињеница, да погинула С.М.1 није живјела под истим кровом са родитељима (што је уобичајено), као ни околност да ли их је често посјећивала, а из чињеничног утврђења произлази – да јесте, што потврђује и њен супруг С.М.2 у свом исказу саслушан као свједок, нити су за одлуку у овоме спору од утицаја садашњи односи тужитеља и супруга њихове кћерке, након њене смрти, на што тужена указује током поступка.

Уосталом, ни другостепени суд није извео другачији закључак из чињеничног утврђења, у погледу интензитета и дужине трајања душевних болова тужитеља због смрти дјетета, али је због погрешног правног приступа рјешавању ове правне ствари, износ накнаде коју је одмјерио првостепени суд снизио, налазећи да је првостепени суд одмјерену накнаду требао умањити имајући у виду да је тужена одмах након смрти исплатила супругу и дјецџ погинуле накнаду у износу од 30.300,00 КМ. Другостепени суд је становишта да суд накнаду нематеријалне штете утврђује „према својој оцјени“ (члан 127. ЗПП), при чему је изгубио из вида да се накнада овог вида штете, прије свега одмјерава на основу елемената прописаних одредбом члана 201. став 1. ЗОО, у вези са чланом 200. истог закона.

С обзиром на наведено, основано се у ревизији указује да досуђени износи одступају од износа који се у пракси судова досуђују из овог основа, што је у супротности са оријентационим критеријима за одређивање накнаде овог вида штете, усаглашеним од стране Врховног суда Републике Српске, Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине и Апелационог суда у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине, на Панелу за уједначавање судске праксе из грађанске области одржаном 17.3.2016. године. При том ваља рећи, да је првостепени суд при одмјеравању предметне накнаде, имао у виду све релевантне околности конкретног случаја, о чему је напријед било говора, чиме је задовољено начело индивидуализације нематеријалне штете, као битне карактеристике правног стандарда правичне новчане накнаде из поменутих законских одредби, па тиме што је накнада одмјерана у складу са поменутиим оријентационим критеријима, у конкретном случају не значи да је иста одређена у виду својеврсне тарифе.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 250. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Првостепени суд је одлуку о трошковима поступка донио правилном примјеном процесног и материјалног права, за што је дао аргументоване и ваљане разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд, а како су тужитељи успјели у ревизионом поступку, сагласно одредби члана 397. став 2. ЗПП, у вези са чланом 386. став 1. истог закона, досуђена им је накнада трошкова ревизионог поступка, као у изреци ове пресуде.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић